

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Hyemalis - A Dominica I. Adventus Domini nostri usque ad
Dominicam Septuagesimæ

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Licet omni peccatori sit necessariò pænitentium: vix tamen ullus est, qui
necessariam agat pænitentiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44194

IN EADEM DOMINICA.
 QVARTA ADVENTVS.

AD HÆC EVANGELII VERBA DE S. JOANNE.

*Venit in omnem regionem Iordanis, prædicans Baptismũ
 Pœnitentiæ, in remissionem peccatorum. Luc. 3.*

ALIA VERITAS PRACTICA.

Licet omni peccatori sit necessariò pœnitentiam: vix tamen ullus est qui necessariam agat Pœnitentiam.

RATIO EST, Quia necessariam non agit pœnitentiam, qui non retrahit animum à rebus quæ sunt causa peccati.

Sed vix ullus est qui sic animum à rebus retrahat.

Ergo & vix ullus est qui necessariam agat pœnitentiam. Quod quàm sit exparvoscendum, jam facile est conficere.

I. PUNCTUM.

TOTA veritas, ejusdemque declaratio sic expressa refertur à Propheta Jeremia: Hæc dicit Dominus, Num quis est qui cecidit non resurgat? & qui a vertice est non revertetur? quare ergo a vertice est populus iste in Ierusalem a visionis contentiosa? apprehenderunt mendacium & noluerunt reverti. Attendit, & auscultavit, nemo quod bonum est loquitur. **NULLUS EST QUI AGAT PœNITENTIAM SUPER PECCATO SUIO DICENS, QUID FECI?** Omnes conversi sunt ad cursum suum, quasi equus impetu vadens ad prælium. Quasi diceret: omnes in eodem animi statu & affectu permanent, nullus retrahit animum à peccato, seu à rebus quarum affectu peccatur, quamdiu autem peccator non retrahet animum ab illis objectis quæ sunt causa peccati, non agit necessariam pœnitentiam.

HOC itaque primum est in quo fundatur Veritas, & primo declarandum, quod congruam & necessariam non agit pœnitentiam qui non retrahit animum sive affectum inordina-

tum ab illis rebus quæ inordinatè & cum peccato diliguntur. Sic autem declaratur. Nam necessarium imprimis ad pœnitentiam illud ducitur sine quo nulla est pœnitentia, & quoposito, potest esse, licet alia de sint omnia. Talis est autem illa quam dicimus animi retractio seu revocatio ab objectis peccati: ipsa est enim, ut vocamus, essentialis pœnitentia, ipse est dolor de peccato, sive ex Contritione fiat, sive ex Attritione cum Sacramento, nihil hic ad rem nostram refert, uter ex duobus dolor existat, dum modo sit verus dolor qui tam necessarius est & tam intrinsecus pœnitentiæ, remittendis que peccatis, ut si verus non esset dolor, non esset vera pœnitentia. Sic enim absolutè Tridentinum pronuntiat. *Quo vi tempore, hunc dolorem ad impetrandam veniam peccatorum fuisse necessarium.* Necessaria etiam est Confessio & Satisfactio, sed non ita semper & absolutè, quin si per aliquam deesse impotentiam, quæ in variis casibus potest contingere, possent ipsa contritione suppleri, sicque peccator solum Contritus, & non confessus ex impotentia confitendi, veniam peccatorum obtineret. Non ita verò dici potest de defectu doloris, nam quantumcumque confessus sis, quantumcumque elemosinas & jejunia in satisfactionem feceris nulla erit peccati venia nisi sit de peccatis dolor, qui tam necessarius est ad illam obtinendam veniam, ut re nulla proflus alia suppleri possit. *Ad quam respiciam nisi ad pauperum & contritum spiritum, & tamen extemiorum meos?*

QUOD verò verus non sit dolor nisi retrahatur animum à re inordinate amata, vel ex eo manifestè patet quod non sit verus dolor nisi sit animus verè conversus, nec ulla unquam vera peccatoris intelligitur esse pœnitentia, nisi sit talis conversio à peccato qualis esset Pa-

Sess. 14. c. 4.

1566.

ganà

157, 8.

gani ab infidelitate, aut Hæretici ab hæresi sua. Quid est porro converti Paganum aut Hæreticum? nonne est animum ita retrahere ab idolis & quibuslibet infidelitatis aut hæreticæ pravitatis indicis & notis, ut nulla prorsus eorum æstimatio & affectio residet in animo, sed potius detestatio & execratio? Sic plane de peccatis, & de rebus inordinate d'lectis quæ velut Idola coluntur, & velut idola projicienda sunt: aut certe si res retinentur, temperandus earum affectus: aut nulla plane conversio, nullusve peccati dolor circa res tales admissus. *Abijste Deos alienos qui in medio vestri sunt, & mundamini.* EPHRAÏM quid tibi ulera idola? Quamdiu enim est inordinata cordis affectio, tamdiu est peccatum: quamdiu autem est peccatum in corde, non est contritio cordis, non est dolor, non est conversio peccatoris. *Securis ad radicem ponenda, faciendâ est arbor bona, & bonus ejus fructus.* POENITENTIAM certam, inquit sanctus Augustinus, non facit nisi odium peccati, & amor Dei, quando sic pœnites ut tibi amarum sapiat quod antè dulce fuit. Hoc est, auferre esse videri sua à facie Domini. Hoc est, circumcidi Domino, & auferre præputia cordis sui. Hoc est novare sibi novale; ut quemadmodum aratro gleba terræ ab ipsis fibris stirpitis evellitur, sic animus à peccati radice quæ in re amata sistit, se convertat. Hoc est quod Græci *παραίεσις* dicunt, id est transimentationem seu mentis inversionem. cum scilicet mens per peccatum rei cûpiam adhærebat, & ab ea per dolorem & conversionem in contrarium retrahitur. Numquam fuisse ipsa pecunia pro qua misisti eum: Dicebat Tobia Conjugi de filio dolens mater. Sic dicendum de re omni esset, pro qua Christum à nobis dimisimus.

II. PUNCTUM.

SED vix ullus est qui sic animum à rebus retrahat. *OMNES conversi sunt ad cursum suum, quasi equus impetu vadens ad prælium; Quod duobus modis intelligi potest, primò ut conversi quidem fuerint dum de peccato doluerunt, sed reversi sunt postea, perinde ac si non doluissent. Quod sic Isaias exprimebat: Omnes in viam suam declinaverunt, unusquisque ad avaritiam suam, à summo usque ad novissimum. Venite; sumamus vinum & impleamur ebrietas. Et erit sicut hodie, sic & eras, & multo amplius.*

Secundò, ut ne quidem pœnites & confitentes verè doluerint, nec sese converterint: sicque nulla prorsus fuerit eorum pœnitentia. *Non in veritate, non in toto corde, sed in mendacio, ut ait Scriptura, id est fide & simulate; non quod vellent expresse fingere & simulare se reverti, sed quod vel ignorent, ignorantia: amen inexcusabili, quid sit verè converti, vel quod id sibi putent impossibile, vel quod verius est, nolint omnino sic animum, à pecunia, ab honore, & aliis delectabilibus avocare: Quocumque tandem modo id fiat, satis superque patet, quàm pauci, & quàm vix ulli sint qui minus afficiantur rebus suis, postquam confessi sunt, quàm si omnino non fuissent confessi: unde nec confitendo forsitan cogitabant de animo sic retrahendo; sed dum confiterentur, & dicerent se dolere, satis id sibi esse persuadebant. Quæ de re infra fultus, hebdomada tertia post Epiphaniam.*

Apertè vero de his dicas quod sanctus Gregorius ait de multis, *Qui Prophetia spiritum accipiunt, sed tamen ad factitatu meritum non attingunt: sicut irrationale animal, nempe asina Balaam, rationis verba edidit, nec tamen ad permutationem natura rationali accessit: ita plane hi, dum peccata confitentur, conversionis & pœnitentiæ verba edunt, sed dum verba tantum edunt, & animum non convertunt, remanent peccatores & impœnitentes. In valle enim amaritudinis, & obligatione iniquitatis video te esse.*

III. PUNCTUM.

LICET ergo sit omni peccatori necessario pœnitendum, vix tamen ullus est qui necessariam agat pœnitentiam. Quia vix ullus est qui verè retrahat animum à peccato, seu à re peccati, à re cui est annexum peccatum, non ex rei malitia, sed ex inordinatione affectus circa illam; quæ inordinatio quamdiu perdurat in animo, non potest esse verus dolor de peccato, nec proinde potest esse vera pœnitentia. *Non egerunt pœnitentiam; ut darent gloriam Deo; Non id spectaverunt, & quando spectassent, non erat gloria quam Deus quærebat, ut enarrarent tantum sua peccata, sed ut relinquerent; unde quidquid dixerint aut fecerint, nisi peccata sua deposuerint, non agent pœnitentiam Deo gloriosam & sibi utilem ac necessariam.*

Quod quidem ita frequens est, ita commu-

H a a e

Gen. 35.
Osee 14.

Matth. 12.

Serm. 7. de
temp.
Ier. 4.

Luc. 1.6.
Iust. c. 24.

Tob. 5.

Ier. 3.

L. 27. Mo.
ral. c. 1.

Luc. 1.

Apo. 16.

L. 2. de pe-
nit. c. 10.

ne omnibus & universale malum, ut sanctus Ambrosius affirmet, se facilius invenisse qui innocentiam servaverint, quam qui congruè egerint poenitentiam. POENITEMINI igitur, ait sanctus Petrus, & convertimini ut deleantur peccata vestra. Vide & doce ut interponit me-

dium, convertimini, inter poenitentiam & delectionem peccatorum, quia converti hoc est poenitere quomodo necessarium est poenitere, ut deleantur peccata; quod & finiendo sermonem suum sic confirmat; Convertat se unusquisque à nequitia sua.

AA 3.

ibid.

IN EADEM DOMINICA

AD HÆC EVANGELII VERBA:

Erunt prava in directa, & aspera in vias planas. Luc. 1.

MULTÆ veritates aliunde huc derivari possunt quæ contra excusationes difficultatum proponuntur, ut videre est in Indice verbo difficultas. Hic autem nonnullæ aliæ indicantur, quas unicuique erit facile fusius declarare.

ALIA VERITAS PRACTICA.

Sic facta sunt aspera in vias planas, ut tam jucunde per aspera, quam per plana vivamus.

RATIO EST, Quia tam jucunde per aspera quam per plana vivimus si rerum asperitas sublata est, aut si facta est amabilis & voluntaria.

SIC enim sublata spectari debet asperitas, quando amatur, quando voluntariè & libenter accipitur. Nam hoc unum in rebus est asperum, quod eis repugnet animum: unde voluntariæ poenæ non eam habent asperitatem, quæ sentitur in involuntariis.

SED Christus nobis reddidit asperitates amabiles. Sua videlicet abundantè gratia, sua nobis infusa charitate, suo exemplo, suis beneficiis, suis promissis, suis promeritis, & sexcentis aliis motivis, quibus in omni pressura letamur. Et gloriamur propter eum qui diligit nos. Et sicut abundantè passiones Christi in nobis: Ita & per Christum abundat consolatio nostra.

Rom. 8.

2. Cor. 1.

Math. 13.

SIC itaque facta sunt aspera in vias planas:

non ut omnino sublata sint, sed ut per illa tam libenter & jucunde vivamus, quam per plana. Sic jugum tempè remanet tollendum super nos, sed cum esset grave, sic factum est per Christum, suave & onus leve, ut nemo sit lætior & securior quam sub illo jugo. Quod sanctus Augustinus in se admirans, Vbi erat, inquit, tam annofo tempore, & de quo imo, aliquo secreto avocatum est in momento liberum arbitrium meum, quo subderem cervicem levi jugo tuo & humeros levi sarcina tua? Christe Iesu, adiutor meus, & redemptor meus, quàm suave mihi subito factum est carere suavitatibus vulgarum, & quas amittere metuo fuerat, iam dimittere, & audium erat. Ejiciebas enim eas à me, vera tu & summa suavitas: ejiciebas & intrabas pro eu, omni voluptate dulcior, sed non carnalis & sanguini: omni luce clarior, sed omni secreto interior: omni honore sublimior, sed non sublimibus in se. Iam liber erat animus meus à curia mordacibus ambiendi & acquirendi, & voluntandi at quo scalpenti scabiem libidinum. Et ibidem, libro sequenti. Mansuefacisti jugo tuo cervicem meam, & nunc porto illud, & leve est mihi, quoniam sic promissisti & fecisti. Et verè sic erat & nesciebam, quando id subire metuebam.

L. 9. Confess. 1.

Ibid. l. 10. c. 36.

De his passim in sequentibus & præcipuè in quarta parte, Hebdomada 22. post Pentecosten. Vide etiam in libris de ordine, prima parte, discursu 22. sectione 5.

ALIA